

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 3 Mart 2025
Sayı: 715

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Hakkında Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Cevdet AKAY

Karabük Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 4-3-2025	Esas No: 2/2959

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
0 3 Mart 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 3 Mart 2025
No : 1591986

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: 5510 sayılı Kanununun 27'inci maddesi yeniden düzenlenmekte ve maluliyet sigortası kapsamında emeklilik için öngörülen prim ödeme gün sayısı 7200 güne düşürülmektedir.

MADDE 2: 5510 sayılı Kanununun 28'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen yaşlılık ve ölüm sigortaları yaşlılık aylığı bağlanma şartı yeniden düzenlenmekte ve emeklilik için öngörülen prim ödeme gün sayısı 7200 güne düşürülmektedir.

MADDE 3: 4447 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra ilk defa sigortalı olan ve 4447 sayılı Kanunun geçiş hükümlerinden yararlanamayan işçilerin yaş koşulu ve prim ödeme gün sayısının doğrudan kadınlarda 58 ve erkeklerde 60 yaş ve 7200 gün prim ödeme güne yükseltilmesi nedeniyle emekliliğine ilişkin yaşadıkları adaletsizliğin bir nebze olsun düzeltilmesi sağlanmakta; 5510 sayılı Kanunun emekliliğe ilişkin düzenlemelerinin yürürlüğe girdiği 17/4/2008 tarihine kadar olan sürede sigortalı olmuş olan işçilere bir kademeli emeklilik düzenlemesi yapılmakta ve bunlara ilişkin yaş ve prim ödeme gün süreleri düzenlenmektedir.

MADDE 4: Madde ile memur ve sözleşmeli personel olarak çalışan ve Emekli Sandığı kapsamında olan memur ve sözleşmeli personel açısından 1999 sonrasında ilk defa sigortalı olanlar açısından emekliliğe ilişkin yaşadıkları adaletsizliğin bir nebze olsun düzeltilerek 5510 sayılı Kanunun emekliliğe ilişkin düzenlemelerinin yürürlüğe girdiği 17/4/2008 tarihine kadar olan sürede sigortalı olmuş olan kamu görevlilerine yönelik kademeli bir emeklilik düzenlemesi yapılmakta ve bunlara ilişkin yaş süreleri düzenlenmektedir.

MADDE 5: Yürürlük maddesidir.

MADDE 6: Yürütme maddesidir.

GENEL GEREKÇE

08.09.1999 tarihli ve 4447 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun ilgili maddesinin değiştirilmesi ve bu kanunlara ek ve geçici maddeler eklenmesi, İşsizlik sigortası kurulması, çalışanların tasarrufa teşvik edilmesi ve bu tasarrufların değerlendirilmesine dair kanunun iki maddesinin yürürlükten kaldırılması ile genel kadro ve usulü hakkında kanun hükmünde kararnamenin eki cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun ile Türkiye'de sosyal sigortalar sisteminin önemli bir ayağı olan yaşlılık sigortası sisteminde değişiklik yapılmış ve yaşlılık aylığına hak kazanma koşulları sistemi köklü bir biçimde değiştirilmiştir.

Bu değişiklik ile aylığa hak kazanma koşullarına yaş koşulu da getirerek sigortalıların emekli olabilmeleri için Yasanın yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olanlar için erkeklerde 60, kadınlarda ise 58 yaş koşulu getirilmiştir. Yasanın yürürlük tarihinden önce sigortalı olanlar için de kademeli yaş koşulu getirilmiştir. Söz konusu kanunun bazı hükümlerinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi üzerine 4759 Sayılı kanun ile yeni bir düzenleme yapılmış, bu düzenlemeyle de sigortalılar için yeni kademeli yaş şartı getirilmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, yasa tarihinden bir gün önce işe başlayan çalışanlar ile bir gün sonra işe başlayan çalışan arasında 17-20 yıl fazla çalışma süresi olması büyük bir eşitsizlik ve adaletsizlik doğurmuştur. 4447 sayılı Yasanın yürürlük tarihinden sonra ilk defa sigortalı olan ve 5510 sayılı Yasanın yürürlük tarihi olan 2008 yılına kadar olan süre sınırı ile aynı yasalar kapsamında olan sigortalılara farklı yaş ve prim ödeme gün sayısı şartı getirilmesi sosyal güvenlik açısından ölçülülük ilkesiyle bağdaşmayan, sigortalılar açısından eşitsiz bir durum yaratmıştır.

Bu nedenle 1999- 2008 tarihleri arasında sigortalı olmuş ancak yaş koşulu nedeniyle mağduriyet yaşayan vatandaşlarımızın mağduriyetinin ortadan kaldırılması için, 08.09.1999 ile 16.04.2008 tarihleri arasında sigortalı olmuş vatandaşlarımızın kademeli geçişle emekli olabilmeleri için bu düzenleme önerilmiştir. Kanun teklifimizle 08.09.1999 tarihinden sonra sigorta girişlilerin emekliliği sağlanmıştır.

Diğer yandan farklı statülerdeki sigortalılar açısından emekliliğe hak kazanma açısından prim ödeme gün şartındaki farklılık da bir ayrımcılık olması nedeniyle eşitlenmiş ve 5510 sayılı Kanun ile Emekli Sandığı Kanununda tüm sigortalılar açısından fiili olarak prim ödeme gün sayısı 7200 gün olarak yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede de geçiş açısından fiili prim ödeme gün sayısı ve hizmet yılı açısından düzenlemeler yapılmıştır.

Teklifimizle, kademeli olarak emeklilik hakkı kazanmaları ve oluşan mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ EMEKLİ SANDIĞI KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 27'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Malûllük aylığının hesaplanması, başlangıcı, kesilmesi ve yeniden bağlanması

MADDE 27- Malûllük aylığı; prim gün sayısı 7200 günden az olan sigortalılar için 7200 gün üzerinden, 7200 gün ve daha fazla olanlar için ise toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden, 29 uncu madde hükümlerine göre hesaplanır. Sigortalı başka birinin sürekli bakımına muhtaç ise tespit edilen aylık bağlama oranı 10 puan artırılır.

Malûllük aylığı, 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri kapsamındaki sigortalılar ile (c) bendi kapsamında sigortalı iken görevinden ayrılmış ve daha sonra başka bir sigortalılık hâline tabi olarak çalışmamış olanların;

a) Malûl sayılmasına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden önce ise yazılı istek tarihini,

b) Malûl sayılmasına esas tutulan rapor tarihi yazılı istek tarihinden sonra ise rapor tarihini,

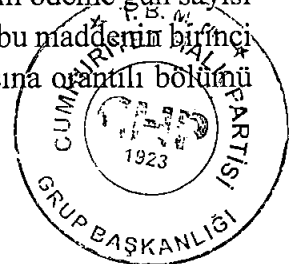
c) 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışmakta olanların ise, malûliyetleri sebebiyle görevlerinden ayrıldıkları tarihi, takip eden ay başından itibaren başlar.

Malûllük aylığı almakta iken bu Kanuna göre veya yabancı bir ülke mevzuatı kapsamında çalışmaya başlayanların malûllük aylıkları, çalışmaya başladıkları tarihi takip eden ödeme dönemi başında kesilir ve bu Kanuna tabi olarak çalıştıkları süre zarfında 80'inci maddeye göre belirlenen prime esas kazançları üzerinden 81 inci madde gereğince kısa ve uzun vadeli sigorta kolları ile genel sağlık sigortasına ait prim alınır. Bunlardan işten ayrılarak yeniden malûllük aylığı bağlanması için yazılı istekte bulunan ya da emekliye ayrılan veya sevk edilenlere; kontrol muayenesine tabi tutulmak ve ilk aylığına esas malûllüğünün devam ettiği anlaşılmak kaydıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalışıyorsa görevinden ayrıldığı tarihi, diğerlerine ise istek tarihlerini takip eden ödeme döneminden itibaren yeniden malûllük aylığı hesaplanarak bağlanır.

Bu durumdakilerden ilk bağlanan malûllük aylığına esas prim ödeme gün sayısı;

a) 7200 günün üzerinde olanların aylıkları 30 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanarak hesaplanır.

b) 7200 günden az olanların aylıkları ise, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanmak suretiyle aylığın başlangıç tarihi itibarıyla hesaplanan tutarının emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamının emeklilik öncesi prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylık, emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamı ve emeklilik sonrası çalışmaya ait prime esas kazançları üzerinden bu maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü

kadardır. Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanmak suretiyle bulunan tutarın altında olamaz.”

MADDE 2- 5510 sayılı Kanunun 28’inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kadın ise 58, erkek ise 60 yaşını doldurmuş olmaları ve en az 7200 gün malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi bildirilmiş olması şartıyla yaşlılık aylığı bağlanır.”

MADDE 3- 5510 sayılı Kanunun geçici 9’uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"8/9/1999 ilâ 30/4/2008 tarihlerinde; 17.07.1964 tarihli 506 sayılı Kanun, 02.09.1971 tarihli 1479 sayılı Kanun ve 17.10.1983 tarihli 2925 sayılı Kanun hükümlerine tabi olarak ilk defa sigortalı olup bu Kanunun 4’üncü maddesinin birinci fıkrasına göre sigortalı sayılanlara yaşlılık veya emekli aylığı bağlanması için bu maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarının sigortalının lehine olan hükümleri hariç, yaş ve emeklilik prim gün sayısı şartları aşağıdaki şekilde uygulanır:

a) 8/9/1999 ilâ 31/12/2000 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 49 yaş, erkek için 51 yaş ve her ikisi için 6525 prim günü,

b) 1/1/2000 ilâ 31/12/2000 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 50 yaş, erkek için 52 yaş ve her ikisi için 6600 prim günü,

c) 1/1/2001 ilâ 31/12/2001 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 51 yaş, erkek için 53 yaş ve her ikisi için 6675 prim günü,

d) 1/1/2002 ilâ 31/12/2002 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 52 yaş, erkek için 54 yaş ve her ikisi için 6750 prim günü,

e) 1/1/2003 ilâ 31/12/2003 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 53 yaş, erkek için 55 yaş ve her ikisi için 6825 prim günü,

f) 1/1/2004 ilâ 31/12/2004 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 54 yaş, erkek için 56 yaş ve her ikisi için 6900 prim günü,

g) 1/1/2005 ilâ 31/12/2005 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 55 yaş, erkek için 57 yaş ve her ikisi için 6975 prim günü,

h) 1/1/2006 ilâ 31/12/2006 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 56 yaş, erkek için 58 yaş ve her ikisi için 7050 prim günü,

ı) 1/1/2007 ilâ 31/12/2007 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 57 yaş, erkek için 59 yaş ve her ikisi için 7125 prim günü,

i) 1/1/2008 ilâ 30/4/2008 tarihlerinde ilk defa sigortalı olan kadın için 58 yaş, erkek için 60 yaş ve her ikisi için 7200 prim günü."

MADDE 4- 08/06/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 227- Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte;

a) "8/9/1999 ilâ 31/12/2000 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 49 yaş, erkek için 51 yaşını,

b) 1/1/2000 ilâ 31/12/2000 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 50 yaş, erkek için 52 yaşını,

c) 1/1/2001 ilâ 31/12/2001 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 51 yaş, erkek için 53 yaşını,

d) 1/1/2002 ilâ 31/12/2002 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 52 yaş, erkek için 54 yaşını,

e) 1/1/2003 ilâ 31/12/2003 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 53 yaş, erkek için 55 yaşını,

f) 1/1/2004 ilâ 31/12/2004 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 54 yaş, erkek için 56 yaşını,

g) 1/1/2005 ilâ 31/12/2005 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 55 yaş, erkek için 57 yaşını,

h) 1/1/2006 ilâ 31/12/2006 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 56 yaş, erkek için 58 yaşını,

ı) 1/1/2007 ilâ 31/12/2007 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 57 yaş, erkek için 59 yaşını,

i) 1/1/2008 ilâ 30/4/2008 tarihlerinde ilk defa iştirakçi olan kadın için 58 yaş, erkek için 60 yaşını"

doldurmaları ve 20 fiili hizmet süresini tamamlamaları halinde istekleri üzerine emekli aylığı bağlanır."

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

